

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Laukkanen, Elisa; Vanhanen, Minna

Julkaisun nimi: Datapalvelukokonaisuutta kehittämässä Äly-TKI hankkeessa

Julkaisuvuosi: 2023

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Laukkanen, E. & Vanhanen, M. (19.1.2023). Datapalvelukokonaisuutta kehittämässä Äly-TKI hankkeessa. Teknologialla hyvinvointia -blogi.

Haettu 30.3.23 osoitteesta

<https://blogi.oamk.fi/2023/01/19/datapalvelukokonaisuutta-kehittamassa-aly-tki-hankkeessa/>

Datapalvelukokonaisuutta kehittämässä Äly-TKI hankkeessa

19.1.2023

Äly-Tki-hankkeessa kehitetään OuluHealth-ekosysteemiin digitaalisten hyvinvointi- ja terveystalveluiden innovaatiotoimintaa ja rakennetaan kehittämissympäristöjä tukemaan yritysten ja toimijoiden datapohjaisten palvelujen kehitystä. Kehittämissympäristön palvelukokonaisuuden toimintamallin kehittämiseksi kokeiltiin SimLabissa, miten tki-toimintaan liittyvä dataa tuottava sovellus tuodaan osaksi opetusta. Tätä varten sairaanhoitajan opintojen alkuvaiheen opintojaksolla kokeiltiin uuden mobiilisovelluksen ottamista mukaan hoitotyön kirjaamiseen simulaatioharjoituksessa.

Opetuksen näkökulmasta opetukseen tki-toiminnan kautta uutena tuleva elementti edellyttää monenlaista etukäteissuunnittelua ja pohtimista. Istuuko dataan liittyvä väline opetukseen, miten uusi väline otetaan siihen, milloin voidaan kokeilu tai testaus tehdä ja minkä aiheen ja ryhmän opetuksen yhteydessä se voisi tapahtua. Tässä tapauksessa kokeiluun sopivan opintojakson toteutuksen ja kokeilun toteuttavien opettajien hakeminen aloitettiin jo edellisellä lukukaudella. Aikajänne voi siis vaihdella kokeilusta riippuen.

Mikäli kokeiluun liittyy esimerkiksi laitteiden hankkimista, varaamista, ohjelmistojen asentamista tai tunnuksien hallintaa, on sille varattava oma aikansa ja mahdollinen tuki ennen opetustapahtumaa. Tukea voidaan tarvita ohjelmiston, laitteen tai palvelun testauksen toimeksiantajalta tai oman talon sisältä tai molempia. Ennen nyt tehtyä kokeilua oli jo SimLabin tekninen tuki valmistellut kännykät, sovelluksen ja tunnukset niihin valmiiksi.

Varsinaisen testauksen tai kokeilun käytännössä opetuksessaan toteuttava opettajan on tehtävä etukäteissuunnittelua ja valmistelua. Usein se tarkoittaa jonkinlaista muutosta itse opetustapahtuman kulkuun ja sen suunnitteluun. Opettajat pääsivät itse näkemään ja kokeilemaan testauksen kohdetta jo opetuksen suunnitteluvaiheessa. Samalla opintojakson opettajat pääsevät aloittamaan suunnittelun, mikä on opetuksessa mahdollista ja millaisella aikataululla.

Opettajat miettivät opetuksensa sisällöllisesti ja miten kokeilu tulee osaksi sitä. Esimerkiksi tässä kokeilussa oli suunniteltava, mitä asioita opiskelijat opintojensa tässä vaiheessa voivat harjoitella kirjaamaan sovelluksen avulla. Jos kokeilua tehdään yrityksen toimeksiannosta, sisällössä on myös huomioitava ja sovitettava yhteen kokeilun toimeksiantajan tarpeet oppimisen tarpeiden ohella. Käyttäjät voivat tarvita opetuksen aikana myös tukea uuden laitteen, ohjelmiston tai palvelun käytössä. Etukäteen on mietittävä ja sovittava, miten tuki järjestyy niin, että opetus ja oppiminen mahdollistuvat parhaiten. Itse opetustapahtumassa on tärkeää opiskelijoiden ohjeistaminen ja tarvittava tuki testattavaan laitteeseen tai sovellukseen liittyvissä ongelmissa. Tässä kokeilussa hankkeen toimijat olivat opetustapahtumassa tukemassa kokeilua.

Mikäli opiskelijat antavat toimeksi antavalle yritykselle palautetta laitteesta, sovelluksesta tai palvelusta, sovitun palautteen muoto ja toteutustapa tulee myös miettiä etukäteen. Samoin toimeksi antavan yrityksen kanssa on jo pilotointiin liittyviä sopimuksia solmittaessa huomioitava, miten kokeilun yhteydessä tuotetun datan kanssa menetellään. Esimerkiksi jääkö se toimeksi antavan yrityksen lisäksi hyödynnettäväksi opetuksessa tai kenties toisen yrityksen käyttöön hyödynnettäväksi Äly-Tki hankkeessa kehitettävän tki-ympäristön pilvipalveluun.

Vaikka kuinka hyvin etukäteen valmistaudutaan ovat muutokset suunnitelmiin aina mahdollisia esimerkiksi aikataulullisesti. Muutos voi tarkoittaa kokeilun tai testauksen siirtymistä tai muuta muutosta alkuperäiseen suunnitelmaan. Niin kävi nytkin. Kun käytännön toimintamallin kokeilun aika tuli, yllättävät muutokset vaikuttivat aikatauluihin. Olisi hyvä, jos suunnitelmissa olisi joustavuutta niin yllättävätkin tilanteet on mahdollista ratkoa. Tässä tapauksessa yllätyksistä huolimatta kokeilu pystyttiin toteuttamaan ja saimme niistäkin myös eväitä kehittämisympäristön toimintamallin suunnitteluun.

Kun tki-toiminta tulee osaksi opetusta, tärkeää on myös siitä saatava opiskelijapalaute. Opiskelijat pääsivät tässä kokeilussa kirjaamaan potilaan tietoja aitoon sovellukseen simulaation aikana. He kokivat, että omiin muistiinpanoihin kirjaamisen sijaan uusi väline toi toden tuntua tilanteeseen ja kirjaamiseen, vaikka sitä käytettiin luokassa, jossa seurattiin samalla toisen ryhmän simulaatioharjoitusta. Uusi väline siten aktivoi opiskelijoita. Opiskelijat kertoivat olevan mielekästä päästä heti opintojen alussa kokeilemaan uusia tulevia työkaluja. Tässä tapauksessa sovelluksen käyttö koettiin helpoksi eikä siinä tullut isoja ongelmia. Opiskelijat kokivat, että oli hyvä, että paikalla oli tukea sovelluksen käyttöön saatavissa tarvittaessa näin ensi kerralla siihen tutustuttaessa.

Kirjoittaja Elisa Laukkanen, lehtori, OAMK/Äly-Tki-hanke

Minna Vanhanen, lehtori, OAMK/Äly-Tki-hanke

Blogiteksti on kirjoitettu osana Äly-Tki -hanketta.

#ÄlyTKI #AlyTKI #SmartRDI_project #OuluHealth #REACTEU #oamk #simlab #datasim